

Johan Kleijssen

Er zullen in dit boek meerdere personen en bedrijven worden besproken die diep in mijn geheugen gegrift staan. Soms doordat ze heel bijzonder waren, dan weer door de situaties die zich voordeden, of doordat ik werd meegenomen in het geluk of intense verdriet van deze klanten.

Johan was zeker een van deze personen. Een vrijgezelle melkveehouder die naast zijn robuuste MRY-melkkoeien er ook nogal wat dikbillen op na hield, wat in de laatste decennia van de vorige eeuw helemaal niet ongebruikelijk was. Deze dikbillen (de naam geeft goed weer hoe ze eruitzien) moesten veelal door middel van een keizersnede (sectio caesarea) verlost worden.

Een sectio neemt al gauw ruim een uur in beslag, zeker bij Johan, waar ‘alles zijn tijd heeft en de zaken een voor een gebeuren’. Bovendien baart een koe als het háár uitkomt en dus vaak buiten de normale werktijden: ’s avonds, midden in de nacht, ’s ochtends voor de zon opkomt. Als ik dan, nog slaperig, geconstateerd had dat het kalf niet via de ‘normale weg’ ter wereld kon komen en er dus een sectio moest plaatsvinden, dan zei Johan: “hak wa dach” (had ik wel gedacht). Maar denk niet dat er dan al spullen klaar stonden. De koe moest vervolgens een halster aan, om met een lang touw dwars over de deel vastgezet te worden, twee emmers schoon water moesten worden gehaald en een tafeltje voor het instrumentarium, handdoeken, en het liefst nog een extra hulp. Gelukkig was aan dat laatste vaak geen gebrek, omdat veel jongens uit het dorp graag bij Johan kwamen om hem te helpen, en graag boerenwerk deden.

Elke keizersnede is weer anders: soms is de koe wild, is het een enorm kalf, moet er heel snel worden ingegrepen, gaat de koe liggen (zeer lastig en gevaarlijk, omdat ze met de open wond in de

vuile omgeving kan gaan liggen), ligt het kalf aan de andere kant, is de baarmoeder gedraaid, zijn er bij verrassing twee kalveren, et cetera. Gelukkig maar, want door de onzekerheden en bijzondere momenten, moet je vaak improviseren. Hierdoor is deze operatie nog steeds een van de leukste ingrepen die een dierenarts kan verrichten en waarvoor je veel waardering ontvangt. Het ziet er groots en heftig uit, waarbij er duidelijk hulp wordt geboden aan het dier met bijna altijd een goede afloop. Niet voor niets dat daarna vaak koffie, dan wel een borrel wordt aangeboden.

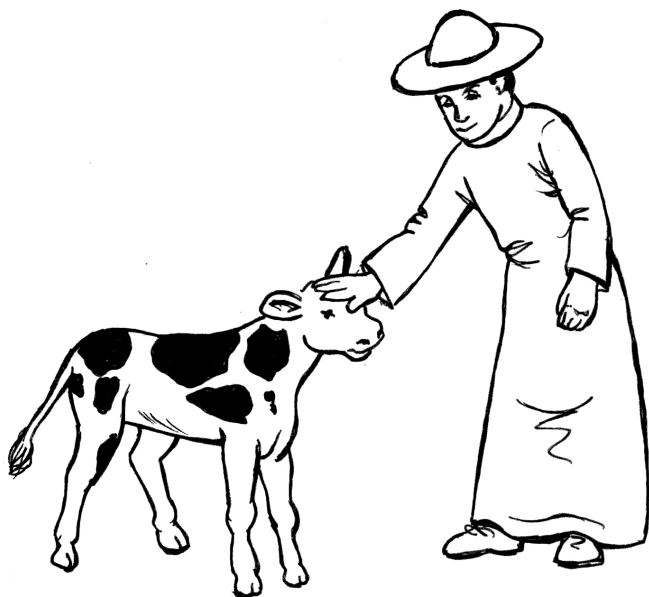
Maar goed, terug naar Johan: alles werd besproken tijdens de vele sectio's, ook persoonlijke verhalen. Zo vertelde Johan dat hij dan wel vrijgezel was, maar een enorme goede danser bleek te zijn. Hij ging namelijk elk weekend met de brommer (een mooie ouderwetse met hoog scherm), tot op redelijk hoge leeftijd, naar een dansgelegenheid in Oldenzaal. "Vele andere vrijgezellen komen niet verder dan de kruk aan de bar, maar ik niet", verkondigde Johan trots. "Ik drink niet veel, maar dans de hele avond." Als ik dan op dat moment naar hem keek had hij duidelijk glinsterende pretogen.

Ik geloofde Johan op zijn woord, hoewel ik wel dacht dat er voordien goed geboend en geschrobd diende te worden. Hij liep namelijk meestal in een overall die zichtbaar weken achtereen gedragen was, evenals het karakteristieke hoedje op zijn hoofd. Hij wist dit natuurlijk wel, want als hij naar de plaatselijke supermarkt ging, trok hij deze overall niet uit, maar deed hij er een schone overheen. Daarna even een schoon hoedje op zijn hoofd in plaats van het vettige hoedje en klaar was Johan voor de wekelijkse inkopen.

Ook alle politieke beslommingen en wereldproblemen kwamen aan bod en werden tijdens mijn werkzaamheden uitvoerig besproken. En het mooie was: voor ik de laatste hechting had gezet, was élk probleem opgelost. Zo moeilijk was het leven helemaal niet.

Ook het geloof kwam regelmatig aan bod, zeker toen ik de toen-

malige stagiaire van onze parochie bij mij had. Hij had mij gevraagd of hij een keer mee mocht als ik ergens een verlossing dan wel keizersnede zou gaan doen. En ja...natuurlijk bij het leuke adres van Johan. Dus toen Johan had gebeld, belde ik meteen de stagiaire in de pastorie. Hij bleek diep in slaap te zijn en wist niet meteen wat er aan de hand was toen ik meldde dat ik hem kwam halen voor een spoedgeval. "Oh Huub, zo laat nog?" "Het is nu of nooit Kapelaan, we hoeven niet ver te rijden en meestal wordt het een keizersnede bij boer Johan. Ik ben er over vijf minuten."

Ik had niets te veel beloofd. Het werd een 'feest'! De Kapelaan vond het eng, bloederig, groots, maar ook 'beestachtig prachtig'. Boer Johan ging dan wel niet meer naar de kerk sinds zijn broer was overleden, maar vertelde graag en met veel enthousiasme over zijn koeien, bedrijf en over de natuur waar hij zoveel voor deed en kennis van had. Kapelaan moest weten dat er onlangs nog de

honderdste kerkuil op zijn bedrijf was geringd, zowaar een wonder. Ondertussen was ik rustig bezig de linkerflank van de koe te openen, de baarmoeder in de wond te leggen, hierin een grote snede aan te brengen om het grote kalf geboren te laten worden. Uiteraard moest dit prachtige kalf met de uitzonderlijk dikke billen meteen worden gedoopt. Alle katholieke rituelen werden tevoorschijn getoverd; een hele ceremonie.

“Ik heb straks nog iets lekkers voor jullie”, zei Johan tevreden, en zo zaten we, heel memorabel, midden in de zomernacht afwisselend te nippen van een lauwe jonge jenever en te likken aan een grote Magnum-ijsco. De meest bijzondere, maar beste combinatie die op dat moment denkbaar was.

Met eten en drinken was het bij Johan altijd al enigszins oppassen geblazen. Zo kon je groen-grauw-bruine koffie krijgen die door de toegevoegde melk niet van kleur veranderde. De smaak was zoals de kleur en vaak was het verstandig om maar gewoon door te bijten en niet al te kieskeurig te zijn. Op een gegeven moment bleek de koffiemelk op te zijn. “Oh ik heb zojuist Pero melk in zijn bak gegoten, dus die kunnen we wel gebruiken” en Johan pakte de gedeukte aluminium voederbak van hond Pero en goot de melk terug in het melkkannetje alvorens hij mij die aanreikte om mijn koffie alsnog van een scheutje melk te voorzien. Niets bijzonders voor Johan.

Een andere keer vroeg Johan of ik pannenkoeken lustte met hele speciale duivensoep. Gisteren had hij met zijn antieke jachtgeweer drie duifjes met één schot hagel kunnen schieten. Zijn geweer was namelijk zo oud, dat de loop maar één schot verdroeg waarna er een periode van afkoeling nodig was voor een volgend schot. De loop zou anders uit elkaar barsten, aldus de theorie van Johan. Normaliter zou de soep in een kom geserveerd worden, maar bij Johan bleek alles anders te werken. Ik kreeg twee pannenkoeken in een diep bord, waar hij met een grote lepel de duivensoep overheen goot.

Dus geen pannenkoeken mét soep, maar pannenkoeken ín duivensoep. Weer een bijzondere, maar heerlijke combinatie.

Helaas moest Johan steeds meer soep eten, omdat hij wegens slokdarmkanker niet goed meer kon slikken. Een aantal maanden later is hij hier helaas aan overleden. Johan, doordat je zo'n bijzonder mens was met een niet-alledaags bedrijf, heb je mijn leven als veearts zeker veel kleur gegeven.